

PLATFORM VOOR PROFESSIONEEL SCHOONMAKEN

INDICATIEF MEETSISTEEM PRIMAIR ONDERWIJS

VOORWOORD

In 2004 heeft VSR met medewerking van het toenmalige Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen en met de Ondernemersorganisatie Schoonmaak- en Bedrijfsdiensten (OSB, tegenwoordig: Schoonmakend Nederland) een documentatieset voor het meten van schoonmaakkwaliteit in het primair onderwijs opgesteld.

Dit Indicatief Meetsysteem voor Primair Onderwijs (IMPO) is gebaseerd op het VSR-Kwaliteitsmeetsysteem (VSR-KMS) maar is niet vastgelegd in een norm (VSR-KMS is vastgelegd in een nationale (NEN)-norm voor de beoordeling van schoonmaakonderhoud: NEN 2075). Vandaar dat de uitkomsten van het meten van schoonmaakkwaliteit met dit IMPO-systeem in het primair onderwijs een indicatie geven van de kwaliteit.

Aangezien het toenmalige meetsysteem niet meer helemaal past in de huidige tijd, heeft VSR het Indicatief Meetsysteem Primair Onderwijs (IMPO) geactualiseerd en aangepast aan de actuele praktijksituatie.

Om een goed totaalbeeld te krijgen van de huidige schoonmaakkwaliteit op een school in het primair onderwijs is het niet nodig om alle ruimten te controleren. Volstaan kan worden met een representatieve steekproef.

Daarvoor is een stappenplan ontwikkeld en een bijbehorend controleformulier opgesteld. Daarmee is de uitvoering van een goede representatieve schoonmaakcontrole geborgd. Het betreft een controle die een indicatie geeft of de schoonmaakwerkzaamheden goed zijn uitgevoerd. Aangezien het resultaat indicatief is kunnen er geen boetes aan verbonden worden.

Het stappenplan voorziet in 9 stappen waarmee een indicatie van het behaalde schoonmaakresultaat inzichtelijk is. Stap 10 is dan om op basis daarvan actie te ondernemen en in gesprek te gaan met de schoonmaakleverancier als er een ander/hoger schoonmaakk niveau wordt verlangd of is afgesproken.

De Instructie voor het toepassen van IMPO, de Beoordelingshandleiding en het Controleformulier zijn in dit document opgenomen.

IMPO is een hulpmiddel voor schooldirecteuren en schoonmaakbedrijven om objectiever met elkaar in gesprek te gaan.

IMPO is bedoeld als verbetertool om samen te werken aan een schone school.

INSTRUCTIE VOOR HET UITVOEREN VAN EEN INDICATIEVE SCHOONMAAKCONTROLE

INDICATIEF Meetsysteem voor de uitvoering van de schoonmaak in het Primair Onderwijs (IMPO)

Om een goed totaalbeeld te krijgen van de huidige schoonmaakkwaliteit is het niet nodig om alle ruimten te controleren. Volstaan kan worden met een representatieve steekproef. Middels dit stappenplan en bijbehorende controleformulier (IMPO-formulier) is de uitvoering van een goede representatieve schoonmaakcontrole geborgd. Het betreft een controle welke een indicatie geeft of de schoonmaakwerkzaamheden goed zijn uitgevoerd. Hier kunnen geen boetes, kosten, etc. aan verbonden worden.

Stap 1. Schoonmaakprogramma lezen

Voordat een schoonmaakcontrole gelopen wordt moet het schoonmaakprogramma bekend zijn en gelezen worden. In dit programma staat namelijk vermeld wie wat schoonmaakt.

Stap 2. Grootte van de school bepalen

Scholen worden naar het aantal leerlingen ingedeeld in drie typen:

- minder dan 250 leerlingen;
- van 251 tot 499 leerlingen;
- vanaf 500 leerlingen.

Vul het aantal leerlingen in op het IMPO-formulier.

De ruimten van de dependances (incl. dislocaties) worden in het totaal van de school meegeteld.

Stap 3. Aantal te controleren ruimten

Aan de hand van het aantal leerlingen wordt een representatieve steekproefgrootte in aantal tel-elementen bepaald. De tabel om de steekproefgrootte te bepalen staat op het IMPO-formulier vermeld.

Aantal leerlingen	Leslokaal		
	≤ 250	251-499	≥ 500
Aantal te controleren tel-elementen	6-70	100-110	140-150

In een school waar bijvoorbeeld 260 leerlingen zijn, moeten er minimaal 100 tel-elementen in de steekproef van de categorie leslokaal zitten.

Stap 4. Tel-elementen

Steekproefgrootten worden uitgedrukt in tel-elementen. Dit zijn, bij verkeers-, sanitaire en overige ruimten, elementen die niet alleen gecontroleerd, maar ook geteld worden. De tel-elementen van de categorieën zijn:

- sanitaire ruimten: de toiletput, het urinoir en de wasbak;
- verkeers- en overige ruimten: de vloer (1 per ruimte);
- leslokalen: aantal leerlingen inclusief docent

Het aantal te controleren tel-elementen is dus, zoals beschreven in stap 3, afhankelijk van het totaal aantal leerlingen.

Stap 5. Ruimten voor de steekproef kiezen

Willekeurig worden ruimten gekozen waar, bij voorkeur, de schoonmaak zojuist heeft plaatsgevonden. Per categorie worden net zoveel ruimten gecontroleerd dat het minimumaantal te controleren tel-elementen bereikt is.

Stap 6. De controle en te controleren elementen

Het heeft, zoals bij stap 5 ook al aangegeven, de voorkeur om direct na de schoonmaak te controleren, zodat de hoeveelheid hervervuiling beperkt is. **Gecontroleerd worden alle schoon te maken elementen** (zie IMPO-formulier). Het geldende schoonmaakprogramma is hierbij leidend.

Let op dat er rekening gehouden wordt met het tijdstip en de frequentie waarop/waarmee elementen worden schoongemaakt. Dit kan variëren.

N.B. Een schoon te maken element kan slechts eenmaal afgekeurd worden ook als er meerdere fouten op zitten.

Stap 7. Noteren van fouten

Tijdens de controle worden de fouten per gecontroleerde ruimte en per categorie genoteerd op het IMPO-formulier. Als bijvoorbeeld 5 stoelen in 1 ruimte vervuild zijn, worden 5 stoelen als fout genoteerd. Na afloop van een controleronde is per ruimte en per element bekend hoeveel fouten er geconstateerd zijn. De fouten worden per ruimtecategorie bij elkaar opgeteld. Het totaal aantal fouten wordt op het IMPO-formulier ingevuld.

Stap 8. Grenswaarde per categorie bepalen

Aan de hand van de grootte van de school worden door middel van de tabel onderaan op het IMPO-formulier de grenswaarden per ruimtecategorie bepaald.

	Leslokaal		
	≤ 250	251-499	≥ 500
Aantal leerlingen	≤ 250	251-499	≥ 500
Aantal te controleren tel-elementen	6-70	100-110	140-150
Indicatieve toegestane goedkeurgrens	10 fout	16 fout	22 fout
Aantal geconstateerde fouten			
Indicatie behaalde resultaat (vergelijk aantal geconstateerde fouten met de grenswaarde)	acceptabel/ verbetering noodzakelijk	acceptabel/ verbetering noodzakelijk	acceptabel/ verbetering noodzakelijk

Stap 9. Indicatie behaalde resultaat

Vergelijk op het IMPO-formulier het aantal geconstateerde fouten met de grenswaarde. Nu is per ruimtecategorie te zien of het resultaat van de schoonmaak acceptabel is of verbetering noodzakelijk is.

Stap 10. Conclusie

Aan de onderzijde van het IMPO-formulier wordt de uitslag omcirkeld. Het is vervolgens belangrijk om met elkaar in gesprek te gaan om de juiste acties uit te kunnen zetten.

Controleformulier schoonmaakwerkzaamheden Primair Onderwijs (IMPO controle)

Naam school:	Beoordeling schoonmaak kwaliteit algemeen: ☐ acceptabel / ☐ duidelijke verbeterpunten
Naam controleur:	Beoordeling uitvoering taken school: ☐ conform afspraak / ☐ voortgangsgesprek nodig
Datum en tijdstip controle:	Indruk werkkast: ☐ net en ordelijk / ☐ ruimte voor verbetering
Aantal leerlingen:	Opmerkingen:

Aantal te controleren tel-elementen per categorie

	leslokaal			verkeersruimten en overige ruimten			sanitair		
Aantal leerlingen	☐ ≤ 250	☐ 251-499	☐ ≥ 500	☐ ≤ 250	☐ 251-499	☐ ≥ 500	☐ ≤ 250	☐ 251-499	☐ ≥ 500
Aantal te controleren tel-elementen	☐ 60-70	☐ 100-110	☐ 140-150	☐ 3	☐ 5	☐ 7	☐ 10	☐ 15	☐ 20

Aantal geconstateerde fouten per ruimtecategorie per gecontroleerde ruimte

	leslokaal			verkeersruimten en overige ruimten			sanitair		
Nummer van de ruimte:									
Aantal tel-elementen in de ruimte:									

Elementen:

☐ Afvalbak / Prullenbak									
☐ Armatuur / Bureaulamp									
☐ Bedieningspaneel									
☐ Borstelhouder									
☐ Brandblusapparaat									
☐ Bureau / Tafel									
☐ Deur / Deurpost									
☐ Doorspoelininstallatie									
☐ Douche-installatie									
☐ Kapstok									
☐ Kast									
☐ Keukenblok / Aanrecht									
☐ Leuning									
☐ Plafond- / Ventilatioerooster									
☐ Planchet									
☐ Plint / Kabelgoot / Leiding / Buis									
☐ Radiator / Convectorkast									
☐ Rand / Richel									
☐ Schakelaar / Contactdoos									
☐ School- / digibord / Beeldsscherm									
☐ Separatieglas									
☐ Speeltoestellen gymzaal									
☐ Spiegel									
☐ Spinrag									
☐ Stoel / Kruk/ Bank									
☐ Telefoon									
☐ Toiletartikelenhouder									
☐ Toiletpot / Urinoir									
☐ Tussen- / Schaamschot									
☐ Vensterbank									
☐ Vloer / Trap									
☐ Vloermat / kleed									
☐ Wand									
☐ Wastafel									
Totaal aantal fouten									

Aanbevelingstabel resultaat:

	leslokaal			verkeersruimten en overige ruimten			sanitair		
Aantal leerlingen	☐ ≤ 250	☐ 251-499	☐ ≥ 500	☐ ≤ 250	☐ 251-499	☐ ≥ 500	☐ ≤ 250	☐ 251-499	☐ ≥ 500
Aantal gecontroleerde tel-elementen	60-70	100-110	140-150	3	5	7	10	15	20
Indicatieve toegestane goedkeurgrens	10 fout	16 fout	22 fout	3 fout	5 fout	7 fout	7 fout	12 fout	15 fout
Aantal geconstateerde fouten									
Indicatie behaalde resultaat (vergelijk aantal geconstateerde fouten met indicatieve goedkeurgrens)	☐ acceptabel / ☐ duidelijke verbeterpunten	☐ acceptabel / ☐ duidelijke verbeterpunten	☐ acceptabel / ☐ duidelijke verbeterpunten	☐ acceptabel / ☐ duidelijke verbeterpunten	☐ acceptabel / ☐ duidelijke verbeterpunten	☐ acceptabel / ☐ duidelijke verbeterpunten	☐ acceptabel / ☐ duidelijke verbeterpunten	☐ acceptabel / ☐ duidelijke verbeterpunten	☐ acceptabel / ☐ duidelijke verbeterpunten

BEOORDELINGSHANDLEIDING

AFVALBAK/PRULLENBAK Stof-, vlek- en vrij van aangehecht vuil en gelegeerd op de dag van schoonmaak. Let op handgrepen en deksel.

ARMATUUR/BUREAULAMP Stof-, vlek- en vingertasten vrij. Let op vingertasten bij de schakelaar.

BEDIENINGSPANEEL Stof-, vlek- en vingertasten vrij.

BORSTELHOUDER Stof-, vlek- en vingertasten vrij.

BRANDBLUSAPPARAAT Stof-, vlek- en vingertasten vrij. Let op stof op de wandbevestigingsbeugels.

BUREAU/TAFEL Het bovenblad, (zij)kanten, poten en frame moeten stof- en vlek- en vrij zijn. Let op vingertasten rondom de handgrepen.

DEUR/DEURPOST Stof-, vlek- en vingertasten vrij. Op deuren en deurposten mogen geen vlekken en vingertasten aanwezig zijn. Let op vingertasten rondom de klinken, de zijkant van de deur bij het beslag en de randen in de kozijnen.

DOORSPOELINSTALLATIE De met de hand te bedienen drukker of trekker van de doorspoelinstallatie, een laag geplaatste stortbak en de aansluitingen van de valpijp op de toiletput of het urinoir moeten stof- en vlek- en vrij zijn. Let op onderzijde van de stortbak, bevestigingspunten van valpijp.

DOUCHE-INSTALLATIE Stof-, vlek-, en vingertast vrij. Let op de hoeveelheid kalkaanslag.

KAPSTOK

Op de kapstok mag wat licht stof aanwezig zijn behalve als deze op de dag van de controle als element in het schoonmaakwerkprogramma vernoemd staat. Let op stof op vaste kledinghangers en haken.

KAST

De bovenzijde van lage kasten en voorzijde van alle type kasten moeten stof- en vlek- en vrij zijn. Verticale vlakken, mits zichtbaar en goed bereikbaar moeten vlek- en vrij zijn. Let op bij rolkasten waar de roldeur in de kast verdwijnt.

KEUKENBLOK/AANRECHT Bovenzijde en (zij) kanten zijn stof-, vlek- en vingertasten vrij.

LEUNING Stof-, vlek- en vingertasten vrij.

PLAFOND-/VENTILATIEROOSTER Stof-, vlek- en vingertasten vrij conform het geldende schoonmaakprogramma. Dit is vaak een periodieke taak.

PLANCHET Stof-, vlek- en vingertasten vrij. Let op de onderkant van het planchet.

PLINT/KABELGOOT/LEIDING/BUIS Stof-, vlek- en vingertasten vrij. Mag licht stof aanwezig zijn behalve als deze op de dag van de controle als element in het schoonmaakwerkprogramma vernoemd staat. Let op stof bij losliggende bekabeling.

RADIATOR/CONVECTORKAST De bovenzijde moet stof- en vrij zijn. Let op de radiator knoppen en spinrag achter- en tussen de radiatoren.

RAND/RICHEL Stof-, vlek- en vingertasten vrij. Tot rand / richel behoren alle niet nader te definiëren elementen.

SCHAKELAAR/CONTACTDOOS Stof-, vlek- en vingertasten vrij. Let op de horizontale en raakvlakken. De binnenkant het "stroom houdende gedeelte" is uitgesloten.

SCHOOL-/DIGIBORD/BEELDSCHERM

Stof-, vlek- en vingertasten vrij op de dag van schoonmaak. Let op de bovenzijde. Het scherm zelf valt niet onder de verantwoordelijkheid van het schoonmaakbedrijf. Indien beschreven mag het schrijfvlak niet gereinigd worden.

SEPARATIEGLAS Entree, onderbouw en speellokale : tweezijdig vlek- en vingertast vrij. Tochtdeuren in gangen, vlek- en vingertast-vrij op de dag van schoonmaak.

SPEELTOESTELLEN GYMZAAL Stof-, vlek- en vingertasten vrij.

SPIEGEL De spiegel moet stof- en vlek-vrij zijn. Let op de bevestigingsbeugeltjes en lijsten van de spiegels.

SPINRAG Elementen moeten vrij zijn van spinrag. Op minder goed bereikbare of zichtbare plaatsen is enig spinrag toegestaan.

STOEL /KRUK/BANK De ongestoffeerde zittingen moeten stof- en vlek-vrij zijn. Schopstrepen van schoenen moeten niet als fout worden aangemerkt.

TELEFOON De telefoons moeten stof- en vlek-vrij zijn. Let op het hoor- en spreek-gedeelte van de telefoon, de plaats waar deze op rust alsmede de zijkanten van de telefoon.

TOILETARTIKELENHOUDER Deze moeten stof- en vlek-vrij zijn. De apparatuur moet bijgevoerd zijn als dit in het schoonmaakprogramma is overeengekomen.

TOILETPOT/URINOIR De binnenkant van de pot moet vlek- en kalkvrij zijn. De buitenzijde moet stof- en vlek-vrij zijn. Let op de bevestigingsschroeven van de toiletpot, de achterzijde, zijkant en de onderzijde bij hangende potten en urinoirs en de punten van aan- en afvoer. De WC-bril moet aan alle zijden stof- en vlek-vrij zijn. Let op de scharnier- en bevestigingspunten.

TUSSEN-/SCHAAMSCHOT Tussen- schotten moeten stof- en vlek-vrij zijn. Let op het frame (ook onderzijde en achterzijde buizen) en de raakpunten tussen frame en tussen-schot.

VENSTERBANK De vensterbanken, mits ont-ruimd, moeten stof- en vlek-vrij zijn, op de dag van schoonmaak. Let op de punten achter de gordijnen, de horizontale randen van kozijnen, de voorkant en de bevestigingsbeugels van schappen.

VLOER/TRAP Deze moeten stof- en vlek-vrij zijn, ook mag er geen grof vuil op de grond voorkomen. Let op langs plinten en in hoeken (randvergoering) en onder verrijdbare inventaris stukken. Speciale aandacht voor het schoonmaken van afvoerputjes. Deze moet aan de buitenzijde vrij van haren en dergelijke zijn.

VLOERMAT/KLEED Deze moeten stof- en vlek-vrij zijn.

WAND Afwasbare, betegelde, wanden moeten stof- en vlek-vrij zijn tot een hoogte van 2.20m. Let op wanden onder wastafels, achter toiletpotten/urinoirs en wanden in de douche cabines.

WASTAFEL Deze moeten stof, vlek- en kalkaanslag vrij zijn, dit geldt ook voor de kranen. Op het afdekplaatje van de afvoer mogen geen haren en dergelijke voorkomen. Let op het zeefje, de onderzijde en de afvoer.

VSR is het onafhankelijke platform voor professioneel schoonmaken en kennisinstituut voor alle marktpartijen binnen de schoonmaakdienstverlening.

VSR streeft naar professionalisering en objectivering van het schoonmaakvak door middel van onderzoek, voorlichting en opleiding.

Vereniging Schoonmaak Research
Aphroditestraat 35, 5047 TW, Tilburg

T 013 - 594 4346

E info@vsr-schoonmaak.nl
